

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT

2025-04-29

2025:14

Swedsec Licensiering AB

Licenshavaren

BESLUT

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för de anmälda överträdelserna anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec).

Företaget har anmält att licenshavaren i nio bostadslåneärenden inte har uppdaterat kundkännedomsuppgifter, att licenshavaren i fyra fall hanterat ärenden trots att det funnits intressekonflikter samt att licenshavaren gjort ett tiotal olovliga slagningar på två personer. Licenshavaren arbetar inte längre kvar i företaget.

I ärendet har disciplinutskottet, med hänvisning till att anmälan inte kan antas föranleda annat än en erinran, beslutat att lämna anmälan utan åtgärd. Detta innebär att den inte har lämnats vidare till disciplinnämnden. Företaget har därefter begärt omprövning av ärendet. Det ska då handläggas som ett vanligt disciplinärende hos nämnden.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

Det har framkommit att licenshavaren inte har uppdaterat kundkännedomsuppgifter i samband med handläggning och beslut av krediter samt hanterat ärenden där intressekonflikter funnits.

Företaget anser att licenshavaren genom sitt agerande har brutit mot företagets instruktioner gällande kundkännedomsuppgifter och pengars ursprung, mot företagets etiska riktlinjer samt mot företagets informationssäkerhetsregler.

A. Brister i kundkännedomsuppgifter

Under perioden oktober till november 2023 har licenshavaren hanterat nio kreditärenden, vissa med två låntagare, gällande bostadslån. Inte i något av dessa ärenden har licenshavaren uppdaterat kundkännedomsuppgifter med information om varifrån kundernas egna insatser kommit från. Av dessa nio ärenden har licenshavaren handlagt och beviljat sex ärenden. Tre ärenden har licenshavaren handlagt men beslut har fattats av annan person eftersom förutsättningarna i dessa ärenden gått utanför licenshavarens personliga kreditlimit. Företaget har bedömt bristerna som så allvarliga att de kunnat ligga till grund för anmälan och därför inte utökat tidsperioden.

B. Intressekonflikter och olovliga slagningar

I ett ärende där en äldre kund har blivit utsatt för ett bedrägeri framkom att licenshavaren i augusti 2024 har tagit emot en inbetalning på 5 000 kronor från den kunden. Företaget har fått olika förklaringar till vad inbetalningen avsåg och licenshavaren har inte på ett tillförlitligt sätt kunnat redovisa eller styrka vad transaktionen avsåg.

I samband med denna bedrägeriutredning framkom tre andra kundärenden som licenshavaren har hanterat och där företaget anser att det funnits intressekonflikter som inte hanterats korrekt.

Ärende 1. Licenshavaren har i december 2022 beviljat en f.d. kollega ett bostadslån på 2 660 000 kronor. Den aktuella bostaden ligger i en annan kommun än där licenshavaren arbetar och den f.d. kollegan är varken före eller efter bostadsköpet bosatt i den kommun där licenshavaren arbetar.

Löneinsättningarna under 2022 på ovan nämnda persons konto är högre än lön som licenshavaren angett i kreditansökan. Insättningarna, som antas vara nettolön, motsvarar den bruttolön som licenshavaren har angivit i kreditansökan och ungefärligt motsvarande belopp har licenshavaren överfört månadsvis till annat företag.

Licenshavaren har uppgivit i kreditbeslutet att UC visar ”tillstyrks” samt att inkomst styrks via UC, uppgifterna från UC avsåg inkomståret 2021.

Licenshavaren har inte kunnat visa att hen har bett kunden verifiera inkomstskillnaden på något sätt, t.ex. genom att visa anställningsintyg eller lönespecifikation. Licenshavaren har inte uppdaterat kundkännedomsuppgifter med anledning av kundens transaktionsbeteende.

Ärende 2. Den 7 januari 2023 har en kund genomfört tre swishbetalningar på totalt 540 kronor till licenshavaren. Den 3 april 2024 har licenshavaren genomfört en swishbetalning på 1 500 kronor till samma kund.

Licenshavaren har under tre och en halv månad genomfört 11 slagningar i företagets kundhanteringssystem på nämnda kund.

Den 7 juni 2024 har licenshavaren beviljat en kredit på 1 959 301 kronor till ovan nämnda kund. Kunden är bosatt i en annan kommun än den där licenshavaren arbetar och har en annan rådgivare.

Ärende 3. I början av januari 2024 har en kund swishat 300 kronor till licenshavaren och i mars 2024 har licenshavaren genomfört en slagning i företagets kundhanteringssystem på samma kund.

Företaget kan inte utesluta att det finns en privat relation mellan licenshavaren och kunderna beskrivna i ärende 1–3.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Vad gäller bristerna i kundkännedomsuppgifter vill licenshavaren framhålla att det vid den tidpunkt som företagets anmälan omfattar var en stressig situation och hög arbetsbelastning. Licenshavaren har angett att hen tillsammans med en chef gått igenom ärendena som inte varit uppdaterade och rättat till bristerna. Licenshavaren har därefter också begärt att få del av underlag i de ärenden där de påstådda bristerna ska ha förekommit för att kunna bilda sig en uppfattning om bristerna och bemöta företagets påståenden.

Vad gäller intressekonflikterna vill licenshavaren klargöra att hen inte gjort sig skyldig eller på något sätt medverkat till bedrägeri. Licenshavaren känner inte till att hen skulle vara misstänkt för bedrägeri eller att det skulle vara några som helst oklarheter med insättningen av de 5 000 kronorna.

Licenshavaren köpte under våren ett hus tillsammans med sin sambo. Säljare var ett dödsbo. Det visade sig att huset hade stora renoveringsbehov och renoveringen skulle ta lång tid. De fick hjälp av vänner och familj vid renoveringen. De 5 000 kronor som sattes in på licenshavarens konto härrör från en byggnadsställning som hyrdes ut till en person via en annons på Blocket. Att licenshavaren inte kopplade ihop insättningen med kunden var för att licenshavaren inte kände till vem personen var och visste än mindre att personen var kund i företaget. Det finns alltså inga oegentligheter med transaktionen. Transaktionen i sig är benämnd ”STL” vilket indikerar att betalningen avser nämnda byggnadsställning.

Licenshavaren har svårt att se att det skulle föreligga några brister eller att det skulle föreligga någon intressekonflikt i det första fallet med kreditgivning till en före detta kollega. Det handlar om en tidigare anställd kollega i företaget och som därför inte hanterades via företagets särskilda enhet. Hanteringen av lånet har skett på samma sätt och på samma villkor som för vilken annan kund som helst. Den inkomst som kunden uppgav stämde i

princip överens med den som utvisades av UC. Licenshavaren minns inte ärendet i detalj men reflekterade inte över att kunden hade högre insättning på sitt konto. Det är snarare det motsatta förhållandet, dvs. en lägre insättning än den uppgivna, som skulle gett upphov till varningssignaler och föranleda vidare utredning. Licenshavaren reflekterade inte heller över att kunden vände sig till det aktuella kontoret med sin låneansökan eftersom det inte fanns något bosättningskrav i företagets närområde. Det har inte skett någon särbehandling av kunden och krediten beviljades på ordinarie villkor. Licenshavaren hade inte heller haft några särskilda fördelar av att hantera kunden. Licenshavaren har även i det fallet önskat att få ta del av det fullständiga kreditunderlaget och kundkännedomsuppgifterna för att kunna bemöta företagets påståenden.

Det andra fallet gällde en kund som tillhörde samma förening som licenshavaren. Föreningen har flera tusen medlemmar. Licenshavaren och kunden stod inte nära varandra men hade genom föreningen delat på vissa kostnader som swishats dem emellan. Betalningen på 1 500 kronor avsåg bokning av en aktivitet för 25 personer. Slagningarna på kunden var arbetsrelaterade. Det bolåneärende som licenshavaren hanterade för kunden har följt företagets alla riktlinjer vad gäller kreditgivning. Licenshavaren är väl medveten om närståendereglererna men gjorde bedömningen att kunden och licenshavaren inte stod så nära varandra att det skulle utesluta att licenshavaren hanterade ärendet.

När det gäller det tredje fallet härrörde swishen på 300 kronor från hyra av en lokal. Licenshavaren hyrde en lokal från den klubb som hen var engagerad i. Personen swishade 300 kronor som betalning för sin del av hyran. Om det har skett en slagning på personen har det varit i arbetsrelaterat syfte.

Även om det kan finnas avlägsna beröringspunkter mellan licenshavaren och kunderna i de tre senast nämnda ärendena är de inte av karaktären att de aktualiserar brott mot närståendereglererna eller något annat brott mot Swedsecs regelverk. Det är inte någon som fått någon otillbörlig fördel och hanteringen har följt företagets regelverk. Att det skulle föreligga vissa beröringspunkter är en ren tillfällighet.

Det som tycks vara klart är att det för närvarande inte finns några identifierade fel i underlaget och inte heller några brottsmisstankar mot licenshavaren. Anmälan bör därför sammantaget inte kunna leda till någon sanktion.

Överväganden

Disciplinnämnden delar disciplinutskottets bedömning att det, mot licenshavarens bestridande, inte är utrett att licenshavaren hanterat ärenden i strid med företagets regler om intressekonflikter eller att licenshavaren gjort olovliga slagningar i företagets system.

När det gäller uppdatering av kundkännedomsuppgifter framgår det tydligt av företagets regler att sådan ska göras fortlöpande, till exempel vid fastighets-/bostadsköp eller vid väsentliga förändringar av kundens engagemang eller transaktionsbeteende. Av utredningen i

ärendet framgår att företaget funnit brister i dokumentation om pengars ursprung i nio av licenshavarens ärenden och att licenshavaren och licenshavarens chef tillsammans gått igenom och uppdaterat kundkännedomsuppgifter i de aktuella ärendena. Det måste mot den bakgrunden anses vara utrett att det vid den tidpunkt då transaktionerna genomförts funnits brister i nio ärenden. Av utredningen framgår också att kundkännedomsuppgifter inte heller har uppdaterats i ärende 1. Att det finns uppgifter om pengars ursprung är av stor betydelse för att förhindra penningtvätt. Enligt disciplinnämndens bedömning bör påföljden för överträdelserna mot den bakgrunden – även om bristerna senare har åtgärdats – bestämmas till en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, f.d. bankjuristen Lennart Bandh, bolagsjuristen Mats Beckman, direktören Kajsa Lindståhl och justitierådet Kristina Ståhl.